

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

basisschool Voorhoute

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 12 juli 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 20 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de vroegschoolse educatie op openbare basisschool Voorhoute. Vroegschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor leerlingen in groep 1 en 2 die dat nodig hebben, zoals leerlingen met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op kinderdagverblijven en in de groepen 1 en 2 van basisscholen in Nederland in beeld brengen. Openbare basisschool Voorhoute maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport beoordelen wij de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de vroegschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de school in groep 1 en 2, wat beter kan en soms ook wat beter moet.

Wat gaat goed?

De leerlingen die vallen onder de noemer vve krijgen goed les. De leerlingen leren veel, omdat de leraren hun taalgebruik goed afstemmen op wat de kinderen nodig hebben. Ze spelen zelf mee met de kinderen en zorgen er daardoor voor dat het spel van de kinderen veel kansen biedt om de taal te leren. De thema's die de school ontwikkelt en de manier waarop ze die uitvoert, stimuleren de ontwikkeling van kinderen.

De kwaliteitszorg van de school is ook gericht op het jonge kind en het vve beleid. Daardoor komen er vernieuwingen op gang en krijgen kinderen met een vve indicatie beter onderwijs.

Wat kan beter?

De school wordt bezocht door relatief veel kinderen die op enig gebied een achterstand hebben. Het onderwijsconcept is daarop afgestemd en de vve kinderen profiteren daar van mee.

De leraren volgen de ontwikkelingen van de leerlingen met een genormerd observatiesysteem. Dat systeem gebruiken ze nog niet om de gewenste ontwikkeling vooraf te plannen en vast te leggen. Er liggen kansen het onderwijs zo in te richten dat deze langere termijn doelen gehaald worden, waardoor een meer opbrengstgerichte

Bestuur: Stichting Samen Onderwijs Maken (SOM)

Bestuursnummer: 41778

School: OBS Voorhoute

Totaal aantal leerlingen: 80

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 31

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 26%

BRIN: 11ZM

praktijk ontstaat.

Wat moet beter?

De inspanning samenwerken met de voorschool verloopt prima. De school geeft aan dat de samenwerking met andere partners waaronder de gemeente, de GGD en hulpverlenende instanties stroef verloopt. Zo is het voor de school niet duidelijk welke criteria nu precies worden gehanteerd voor de toekenning van de vve-middelen en de school geeft tevens aan dat de overige partners de school weinig ruimte geven om als gelijkwaardige partner een inhoudelijke inbreng te hebben in het totale vve-traject.

Er liggen daarnaast kansen om de ouderbetrokkenheid te verhogen door ouders bewuster te stimuleren een ondersteunende rol te nemen bij de begeleiding van kinderen met een vve-indicatie.

Vervolg

De school wordt opgenomen in de reguliere toezichtcyclus van de inspectie.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2	7
4.	Reactie van het bestuur	10

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van OBS Voorhout.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, de interne begeleider en de directeur.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O** Onvoldoende
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS Voorhout.

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs aan kinderen met een vve-indicatie is op orde.

Context

De school heeft twee kleutergroepen van elk ongeveer 15 leerlingen. De helft daarvan heeft een vve-indicatie. De leraren en de pedagogisch medewerkers van de inbandige voorschool werken intensief samen om deze leerlingen zoveel mogelijk een ononderbroken ontwikkeling te geven.

Er is een nieuwe intern begeleider benoemd, die na de zomervakantie zal starten.

In de school is een taalcoach aanwezig die de leraren ondersteunt bij het vormgeven van voldoende rijk taalonderwijs.

Een goed gestructureerd en beredeneerd thematisch aanbod staat centraal in de gehele school.

Afspraken over vervolgtoezicht

Een herstelopdracht voor het maken van resultaatafspraken met de gemeente.

De school wordt opgenomen in de reguliere toezichtcyclus van de inspectie.

Bestuur		
Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur	Wat doen wij?
OP6 Samenwerking Het schoolbestuur Stichting Samen Onderwijs Maken heeft geen duidelijke afspraken gemaakt met de gemeente over de resultaten van de vroegschoolse educatie (art. 167, lid 1b WPO). Wij verwachten dat het schoolbestuur en de gemeente afspraken maken over de resultaten en over het aanleveren van deze gegevens richting de gemeente.	We verwachten dat het schoolbestuur afspraken maakt met de gemeente over de resultaten van de vroegschoolse educatie en dat deze uiterlijk 1 januari 2020 gerealiseerd zijn. Wij verwachten verder dat OBS Voorhout zich expliciet gaat verantwoorden over de bereikte kwaliteit en resultaten van de vroegschoolse educatie.	Bij het eerstvolgende vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur, controleren we of de tekortkoming opgeheven is. Tevens gaan we dit na bij de gemeente Reimerswaal.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS Voorhout.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen			Ⓝ
OP6 Samenwerking		•	

OP1 Aanbod: Een doelgericht aanbod

Wij beoordelen de standaard Aanbod als 'voldoende'. De leraren van de groepen 1 en 2 structureren het aanbod op basis van thema's. Zowel de voorschool als de bovenbouwgroepen van de school werken met hetzelfde thema. Zij baseren zich bij de voorbereiding en uitwerking van deze thema's op een bestaand leerstofpakket dat is gebaseerd op doorgaande leerlijnen. Daardoor is er een opbouw in moeilijkheidsgraad.

Wij hebben gezien dat de leraren een thema hebben uitgewerkt in een rijke leeromgeving die uitnodigt tot spelend leren en die de vorming en uitbreiding van de woordenschat ondersteunt.

Voor kinderen met een vve-indicatie verdiepen de leraren het aanbod.

Deze werkwijze is betrekkelijk nieuw en de school is van plan dit verder uit te diepen en te verrijken.

OP2 Zicht op ontwikkeling: De school volgt de ontwikkeling van kinderen

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling OP2 als 'voldoende'.

De school volgt de ontwikkeling van de kinderen met meerdere genormeerde instrumenten, waaronder een observatie- en registratieinstrument. De gegevens van deze instrumenten gebruikt de school om in een kleine kring leerlingen extra te begeleiden met het doel de achterstanden in ontwikkeling te verkleinen. Er liggen nog kansen om met ouders de aanpak te bespreken en ze bij de uitvoering ervan te betrekken.

OP3 Didactisch handelen: Goed pedagogisch en didactisch handwerk

Wij waarderen de standaard Didactisch handelen OP3 als 'goed'. De school heeft een grote diversiteit aan leerlingen. Bij binnenkomst gaan de kinderen spelen met materialen die speciaal voor hen klaargezet zijn. Sommige ouders blijven iets langer en gaan met hun kind beginnen aan het spel. Bij andere kinderen gaan de leraren aan tafel zitten en stimuleren dat zij daarmee beginnen. Als de lessen eenmaal gestart zijn, geven zij op een duidelijke en pedagogisch goede manier leiding aan kringactiviteiten. Tijdens de activiteiten, verrijken zij met hun inbreng het spel door in te spelen op de inbreng van kinderen en nieuwe elementen toe te voegen.

OP6 Samenwerking: Kansen voor versterking van de samenwerking

Wij beoordelen de standaard samenwerking als 'voldoende'. Dit oordeel is gebaseerd op de goede samenwerking tussen de voorschoolse voorziening en de school. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, er zijn warme overdrachten van kinderen met een vve-indicatie en pedagogische medewerkers en leraren overleggen periodiek met elkaar. Basisschool Voorhoute profileert zich terecht als een integraal kindcentrum. Daarmee levert dit IKC een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen die risico lopen op vertraging in hun ontwikkeling.

Tegelijkertijd liggen er kansen om de samenwerking met partners te verbeteren.

Zo is het voor de school niet duidelijk welke criteria de gemeente hanteert om een vve-indicatie af te geven. Enkele kinderen hebben geen indicatie die dat volgens de school wel zouden moeten hebben. Daarom voelt de school zich meer uitvoerder van beleid dan dat zij -als gelijkwaardige partner in een keten- een actieve bijdrage kan leveren aan de verbetering van het beleid.

Een andere kans is ouders een actievere rol te geven bij de ondersteuning van de doelgroepkinderen.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1 Kwaliteitszorg en ambitie: Kwaliteitszorg heeft oog voor vve

Wij beoordelen de standaard Kwaliteitszorg KA1 als 'voldoende'. Halverwege dit schooljaar heeft het team zich gebogen over het onderwijs aan de kleutergroepen en de kinderen met een vve-indicatie. De school maakte zich zorgen over de tussentijdse resultaten en vroeg zich af hoe daaraan een kwaliteitsimpuls gegeven

kon worden. Men zocht de verklaring vooral in de verbetering van het aanbod.

Daarom is besloten bij de samenstelling van de thema's voortaan vooral uit te gaan van (tussen)doelen en niet langer van activiteiten.

Dat is vastgelegd in kwaliteitshandboeken. Ook de aanpak van kinderen met een vve-indicatie is tegen het licht gehouden en op onderdelen aangescherpt.

Sinds januari werken de leraren met deze nieuwe aanpak.

Er liggen nog kansen om de resultaatgerichtheid van de vve-aanpak te vergroten. Door bijvoorbeeld met behulp van het observatie- en registratie instrument de ontwikkeling van deze kinderen te voorspellen en planmatig toe te werken naar de realisatie van die prognose. Door deze trajecten te evalueren, krijgt de school zicht op de effectiviteit van de aanpak en kan ervan leren het beter te doen als dat nodig blijkt.

KA2 Kwaliteitscultuur: 'We doen het samen'

Wij beoordelen de standaard kwaliteitscultuur als 'voldoende'.

De leraren geven aan dat zij het waarderen dat schoolontwikkeling een gezamenlijke teamactiviteit is. Zij ervaren voldoende 'eigenaarschap' als het gaat om het werken in de groepen 1 en 2. Op stichtingsniveau krijgen de leraren van de groepen 1 en 2 scholing aangeboden die gericht is op het jonge kind. De school heeft zelf scholing georganiseerd om het woordenschatonderwijs te verbeteren. Daarnaast vormen de leraren samen een professionele leergemeenschap, waarin zij zich verder bekwamen in hun vak.

KA3 Verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard Verantwoording en dialoog als 'voldoende'. De basis ligt er maar er liggen kansen om de effecten van de vroegschoolse educatie nadrukkelijker als apart onderdeel te benoemen in de verantwoording. De school verantwoordt zich naar ouders en bestuur in bijvoorbeeld nieuwsbrieven over de activiteiten die ze onderneemt maar nog in geringe mate over de resultaten die daarmee bereikt worden. Ook de mate waarin de vroegschoolse educatie bijdraagt aan een succesvolle start in groep 3, blijft onderbelicht.

In een dialoog kan de school met interne en externe belanghebbenden vervolgens haar beleid en realisering daarvan spiegelen om er beter van te worden.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de bevindingen van de onderwijsinspectie naar aanleiding van de meting “kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019”. Stichting SOM is verheugd met de positieve waardering. Stichting SOM gaat als volgt invulling geven aan de herstelafspraken:

OP6 Samenwerking

Inmiddels is er veelvuldig overleg geweest met de gemeente Reimerwaal over de te maken resultaatafspraken. Dit onderwerp is op 25 juni 2019 besproken in het OOR. Er wordt naar gestreefd om op 1 januari 2020 de resultaatafspraken tussen gemeente en schoolbestuur te hebben afgestemd.

Alle scholen verantwoorden zich expliciet aan het bestuur Stichting SOM over de bereikte kwaliteit van de resultaten van de vroegschoolse educatie door middel van verantwoording in het kwaliteitsdocument van Stichting SOM. Uiterlijk gereed op 1 januari 2020.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

